

Mediji in informacije

Sodišče Evropske unije
SPOROČILO ZA MEDIJE št. 50/22
Luxembourg, 24. marec 2022

Sodba v zadevi C-433/20
Austro-Mechana

Izjema glede „privatnega razmnoževanja“ na podlagi Direktive o avtorski pravici se uporablja za shranjevanje kopije varovanega dela v zasebne namene v oblaku (cloud)

Imetniki pravic morajo prejeti pravično nadomestilo, plačila katerega pa ni treba nujno naložiti ponudnikom storitev v oblaku

Austro-Mechana¹ je organizacija za kolektivno upravljanje avtorskih pravic, ki uveljavlja zakonske pravice do nadomestila, ki se dolguje na podlagi izjeme glede privatnega razmnoževanja². Pri Handelsgericht Wien (gospodarsko sodišče na Dunaju, Avstrija) je proti družbi Strato AG, ponudnici storitve shranjevanja v oblaku (*cloud*), vložila zahtevek za plačilo tega nadomestila. To sodišče je zahtevek zavrnilo z obrazložitvijo, da družba Strato svojim strankam ne daje nosilcev podatkov, temveč jim zagotavlja storitev shranjevanja na spletu.

Oberlandesgericht Wien (višje deželno sodišče na Dunaju, Avstrija), pri katerem je bila vložena pritožba, je Sodišče vprašalo, ali shranjevanje vsebin v okviru računalništva v oblaku spada pod izjemo glede privatnega razmnoževanja iz člena 5(2)(b) Direktive 2001/29³.

Sodišče je razsodilo, da se izjema glede privatnega razmnoževanja uporablja za kopije del na strežniku v prostoru za shranjevanje, ki ga uporabniku daje na voljo ponudnik storitve računalništva v oblaku. Vendar državam članicam iz naslova te izjeme ponudnikom storitev shranjevanja v oblaku ni treba naložiti plačila pravičnega nadomestila, če je to plačilo v korist imetnikov pravic določeno drugače.

Presoja Sodišča

Na prvem mestu, Direktiva 2001/29 določa, da se izjema glede privatnega razmnoževanja uporablja za reprodukcije v katerem koli mediju.⁴ Sodišče se je izreklo o uporabi te izjeme za kopije del v oblaku.

Sodišče v zvezi s pojmom „reproduciranje“ pojasnjuje, da izdelava varnostne kopije dela v prostoru za shranjevanje v oblaku pomeni reproduciranje tega dela. S prenosom (*upload*) dela v oblak je namreč shranjena kopija tega dela.

Sodišče v zvezi z izrazom „kateri koli medij“ poudarja, da se ta nanaša na vse nosilce, na katerih se lahko varovano delo reproducira, vključno s strežniki, ki se uporabljajo v okviru računalništva v oblaku. V zvezi s tem ni odločilno, da strežnik pripada tretji osebi. Tako se lahko izjema glede privatnega razmnoževanja uporablja za reprodukcije, ki jih fizična oseba izdelava z uporabo naprave,

¹ Organizacija Austro-Mechana Gesellschaft zur Wahrnehmung mechanisch-musikalischer Urheberrechte Gesellschaft mbH.

² Izjema glede privatnega razmnoževanja je izjema od izključne pravice avtorjev, da dovolijo ali prepovejo reproduciranje svojih del. Nanaša se na reprodukcije v katerem koli mediju, ki jih izdelava fizična oseba za zasebno uporabo in v namene, ki niso niti posredno niti neposredno komercialni.

³ Države članice lahko predvidijo tako izjemo na podlagi člena 5(2)(b) Direktive 2001/29/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. maja 2001 o usklajevanju določenih vidikov avtorske in sorodnih pravic v informacijski družbi (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 17, zvezek 1, str. 230). V tem primeru morajo te države zagotoviti, da imetniki pravic prejmejo pravično nadomestilo.

⁴ Člen 5(2)(b) Direktive 2001/29.

ki pripada tretji osebi. Poleg tega je eden od ciljev Direktive 2001/29 preprečiti, da bi varstvo avtorske pravice v Uniji zaradi tehnološkega razvoja postalo neustrezno ali zastarelo. Ta cilj bi bil ogrožen, če bi se izjeme in omejitve glede varstva avtorske pravice razlagale tako, da bi bili digitalni mediji in storitve računalništva v oblaku izključeni.

Zato pojem „kateri koli medij“ zajema strežnik, na katerem ponudnik storitve računalništva v oblaku uporabniku daje na voljo prostor za shranjevanje.

Sodišče se je, na drugem mestu, izreklo o tem, ali so ponudniki storitev shranjevanja v oblaku zavezani k plačilu pravičnega nadomestila, in v bistvu meni, da v sedanjem stanju prava Unije taka zavezanost k plačilu spada v polje proste presoje nacionalnega zakonodajalca za opredelitev različnih elementov sistema pravičnega nadomestila.

V zvezi s tem opozarja, da morajo države članice, ki izvajajo izjemo glede privatnega razmnoževanja, določiti sistem pravičnega nadomestila, namenjen povrnitvi škode, nastale imetnikom pravic.

Kar zadeva zavezanca za pravično nadomestilo, mora nadomestilo načeloma financirati oseba, ki izvede privatno razmnoževanje, in sicer uporabnik storitev shranjevanja v okviru računalništva v oblaku.

Vendar **lahko države članice** v primeru praktičnih težav pri identifikaciji končnih uporabnikov **uvedejo pristojbino za privatno razmnoževanje, ki jo mora plačati proizvajalec ali uvoznik strežnikov, prek katerih se storitve računalništva v oblaku ponujajo zasebnikom. Ta pristojbina se bo ekonomsko prenesla na kupca takih strežnikov in jo bo na koncu plačal zasebni uporabnik, ki to opremo uporablja ali ki mu je ponujena storitev reproduciranja.**

Države članice lahko pri določanju pristojbine za privatno razmnoževanje upoštevajo okoliščino, da se nekatere naprave in nosilci lahko uporabljajo za privatno razmnoževanje v okviru računalništva v oblaku. Vendar se morajo prepričati, da tako plačana pristojbina, če bremeni več naprav in nosilcev v okviru enotnega postopka privatnega razmnoževanja, ne presega škode, ki bi jo imetniki pravic lahko utrpeli.

Zato Direktiva 2001/29 ne nasprotuje nacionalni ureditvi, ki ponudnikom storitev shranjevanja v oblaku ne nalaga plačila pravičnega nadomestila, če ta ureditev določa plačilo pravičnega nadomestila na drug način.

OBVESTILO: S predlogom za sprejetje predhodne odločbe lahko sodišča držav članic v zvezi s sporom, o katerem odločajo, Sodišču predložijo vprašanja o razlagi prava Unije ali veljavnosti aktov Unije. Sodišče ne odloči o nacionalnem sporu. Zadevo reši nacionalno sodišče v skladu z odločbo Sodišča. Ta odločba je enako zavezujoča za druga nacionalna sodišča, ki obravnavajo podoben problem.

Neuradni dokument za medije, ki Sodišča ne zavezuje.

[Celotno besedilo](#) sodbe je objavljeno na spletnem mestu CURIA na dan razglasitve.

Kontaktna oseba: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

Posnetki z razglasitve sodbe so dostopni na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106.